

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

11 de Castellanis & Valuassoribus & vassis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

pro omnibus suis baronibus in vnum nomen vicecomitis redactis, sub titulo præstantioris loci, quem possidet: & tunc princeps, ille qui vicecomitem facit, cum simbolo virgulæ aut eæ eum mittit in possessionem vicecomitatus, idem auctor la Saie, eod. vol. lib. vel c. 14.

- 15 Porro ¶ apparet ex superioribus & moribus diuersarum gentium, comitatus, ducatus, & marchionatus fuisse administrationes aliquando temporarias, non perpetuas: tandem tamen ex fide familiarum perfecta, in feuda seu in fidem datas, & in illarum administratione curanda, prouentus & redditus & iura administrandi possessionibus cessasse, excepto superiori & imperiali domino, quod sibi principes referuarunt. Remansit vna & iudicandi auctoritas, quæ temporarii comites habebat coniunctam, quantum ad custodiam tantum fuissent designati. Nam & iudicabant cum accessoribus, seu, vt dicunt leges Franciæ, cum scabinis, l. 4. leg. Francicarum, c. 4. de comitib. ad custod. maritimam deputa.
- 16 Chaffaneus ¶ in præem. comment. consuet. Burg. ad verba conte de Flandres. priuilegium notat feudi comitatus, quod licet creditor in actione personali possit petere se mitti in possessionem feudi, quod vasallus tenet, vt ipse possit fructus percipere: et si ius in illum non transeat, Bar. in l. si finis, §. si de veltigali. de dam. inf. Ang. in leorum, eo. tit. tamen in hoc comitatus feudo, non fiat missio in possessionem hac ratione, quænis creditor possit percipere fructus, Bal. in Ansb. ei qui iurat, in 4. Charta, de bon. anct. ind. possid.

De Baronibus. Cap. 10.

- 1 Baronia feudum in Gallia cum Castellania par, eiusque iurisdictionis.
- 2 Baro debet habere sub sua ditione ad minus duas Castellanas.
- 3 Baro habet omnimodam iurisdictionem, & ideo habet insignia, iustices a quatuor pilliers sans fest.
- 4 Baro in Germania & Scotia idem quod vassus regius: & duces hoc nomine quoque contineri Blondus ait.
- 5 Baro Langbardis dicitur magnus Castellanus. & in Gallia cum omni iurisdictione vassus magnus, capitaneus regni.
- 6 Baro inferior comite dicitur.
- 7 Baronem alii supremam dignitatem in beneficiaria causâ putant, & Baronis notaciones in nomine.
- 8 Baronis alia nominis declinationes.
- 9 Benneretus quis, & quomodo fiat.

IN Gallia adhuc dignitas vna baronis, & feudum baroniæ inuenitur, cum castellaniis, de quibus in feudi diuisione dictum, paria iura habens, in consue. Tyrone, tit. des droitz de baronie. cognitionemque omnium rerum tam ciuiliam, quam criminalem, demtis regis casibus, aux costumes d'Amiens, tit. des droitz & Amandes des Seigneurs, art. 12. de quibus in iurisdictione iudicum

Deo fuentæ agitur. ¶ Quia fante quam quis baronis titulum sibi vsurpare possit iure castellaniis plures saltem tres, consue. Andum, tit. des droitz de baron, art. 47. du Maine, tit. des Seigneurs & barons, art. 54. vel duas possidere debet, ex consue. Tyrone, art. 47. Exitat edictum regium Gallie, 17. Augusti, anno 1579. publicatum in Senatu Amoreo 9. Kalen. Octob. eiusdem anni, quo cautum vt iuxta arectum priuati, regii cõsilli 10. Martii 1578. ne prius baronia dicatur, quam cõposita sit vel habeat sub sua ditione tres castellaniis ad minus, quæ vnitæ sint & simul incorporatæ, & possessæ sub vno titulo & homagio præstito regi. ¶ Ideo ¶ potest habere insignia omnimodæ iurisdictionis, & vt consuetudines loquuntur, proxime citatæ & alia, iustices partibulares a quatuor pilliers, sans toutes fois qu'il y aye fest par dessus. ¶ Barones ¶ apud Germanos & Scotos dicitur idem, quod vassos regios, testatur Hector Boethius, lib. 2. hisfor. Scoticæ. Et eo nomine duces contineri Blondus voluit, lib. 5. eod. 2. Eoq; nomine, aliqui putant regni capitaneos dictos & magnates, omnes duces, comites, marchiones. Et Ortho Fritingenus, lib. Friderici 2. cap. 12. Guillelmum Marchionem de Monteferrate, inter Italiæ Barones refert. Et antiquis quoque in Gallia, barones, comites, dicitur placuit aliquando, vt pluribus docet Rhenatus Chopinus, lib. 2. leg. Indium, cap. 47. ¶ Baldus ¶ autem hunc a Langbardis magnum castellatum vocati notat, Bald. in cap. vno delegatorum, de offic. delegat. & in cap. 1. qui feudum dare possunt. & in Gallia quoque Boerius ad consue. Brit. de iurisd. omnium ind. §. 3. §. 13. cumque esse qui in finæ, mediæ, & summæ coetitionis ius in arce quadam concessione principis obtinuerit, Bald. in cap. innotuit, de elect. Suspiciantur alii, Barbos. in repetitione extranag. volentes baronem eum dici, qui valassor magnus, & capitaneus regis in feudis dicitur, in cap. 1. quis dicitur dux,

marchio, quem de plebe aliqua, vel de parte princeps inuestiuit. ¶ Aliis ¶ autem placuit quemlibet infra comitem habentem aliam quam dignitatem dici baronem: voluerunt enim digniorem esse comitatum baronia, Iacobus Curtius Iun. in 2. part. tract. feud. in i. quasi. de personis laicis. Neque vulgo probatur sententia eorum, qui has dignitates confundunt, eo quod sæpe vtræque nominentur in iure simul vt diuersæ, in extranag. volentes, in cap. fundamenta, de elect. in 6. cap. grandi, de suppl. negli. pralut. in 6. ¶ Quidam ¶ & 7 supremam post regiam potestatem batonis, quod ad clientelaria iura pertinet, putant: eosque barones a verbo Græco Capiv dictos autumant, Alciat. lib. 5. 704. cap. 16. quod grauitate dignitateque ceteros dominos beneficiarios antecire debeant: eiusque rei testimonium ex Cicero citant ad Atticum, lib. 5. ad Attic. Apud patronum & vel quos barones te in maxima gratia posui. &c. Vbi tamē alii Varrones legunt. ¶ Alii, ¶ Ioan. Brecheus ad consue. d. municipal. Gall. cap. des droitz de baron. articu. 1. barones a forma ædificii clientelaris deducunt, quod domus vndique oclusæ & substructæ turribus, barreis, a Palæstinis dicantur teste Cæl. Rhodigino, lib. 18. cap. 30. Sed si ex aliis linguis nostram interpretari liceat, mihi verior declinatio videtur ex Hebraico sermone, vt baro dicitur veluti creatura noua, & creatio quæ non sit nec dux, nec marchio, nec comes, sed nouum quid. Sic enim Hebræi dicunt, bara ברא creati, & אתא ברא ב figmentum, creaturam nouam, vel a barah ברה elegit, vt dicitur baro electus. ¶ Et apud Rabinos in Schemoib. ra. cap. 30. etiam ברא בר barion dicitur farelles, qui dicitur vulgo spathacius, spadaciu.

¶ In ¶ Gallia sunt duæ species affines nobilium & feudorum; 9 quas dicunt de benneret & barons. Benneret iure suæ dignitatis antequam talis dici mercatur nobilis esse debet genere in quarto gradu, possidens in ditione decem scutarios bachalarios armorum, id est, decem vasallos, habens sufficiens patrimonium, quo possit secum ducere quatuor aut quinque nobiles comites continuos cum equitibus duodecim aut sexdecim. Fit autem Benneretus, cum princeps huiusmodi personæ concedit vexilli ius, & ex vexillo pedicum in acie, vel extra, die solemni sacris peractis, admittit acumina, vocant la queue du pennon, sitque labarum, id est, equitum vexillum, vocant Cornette, eamque equitem facit, si iam non est. Quod si ditior hic fit benneretus, & habet vnam benneretam, aut sex equites bachalarios, qui possideant singuli in centum sexcentas libras ex eius ditione seu feudo, tunc possunt ex licentia principis, baronis nomen sibi adsciscere. Iohannes Butelerius in summa rurali, tit. du droit au baron. cautum ait, Ne barone minor aufit capere falcones seu accipitres, astorgios, autours, lanarios, laniers, gyfcalcos, gerfaus, abique permittit baronibus: neve ardeolæ heron, moliatur insidias quiquam, nisi auium, quibus capiuntur aucupio excepto barone. In consuetudinibus quoque Andium, titulo de Baronibus, l'espau de falcon, & du cheual d'estrer qu'est cheual de guerre, conuifer, ou de lances, appartiennent au droit de baron. vocat espau errantem sine domino falconem, vel equum militarem.

De Castellanis, & Valuassoribus, & vassis.

C A P. II.

- 1 Valuassores regni, qui hodie capitanei, & minores valuassores qui.
- 2 Valuassores vnde dicit.
- 3 Valuassini qui, & Valuassorum tres gradus.
- 4 Vassorum minorum feudum adimi poterat, iure communifuedorum, non consuetudine Mediolanensi.
- 5 Senior in iure feudorum qui, & inde vox Seigneur.
- 6 Vassidem quod vassalli.
- 7 Bassalar quis dicitur lingua Agarenorum.
- 8 Vissri Bassi.
- 9 Begler, Beghi, Bassi qui.
- 10 Imperii Turcici duæ generales partes, Natolia orientalis, Romania occidentalis, & singula in prouincias quæ sunt sexaginta sex.
- 11 Militibus a Turcis in prouinciis agris assignati, qui dicitur Thimarchi equites.
- 12 Decime dantur Thimarchis militibus ab incolis, vt viuant & alant equos.
- 13 Qui milites habent, agros feudatarios apud Turcas, & qui stipendia.
- 14 Agri etiam quibusdam militibus ab Ottomanis principibus dantur, vt equites exhibeant, aut pedes.

13. 17. *Militares Janizarii, Aſſapi, Alcauzi, Moſſellini apud Turcas qui.*

17. *Feudum iure hereditario apud Turcas nemo poſſidet Sarrapatum.*

16. *Bacchalarii qui ſunt.*

DE Castellanis cum in diuiſione feudorum ante dixerimus, ſupr. c. 3. nu. 12. non loquar amplius, ſed tantum de valuaſſoribus. Qui a ducibus, marchionibus, vel comitibus feudum capiunt, regis vel regni valuaſſores proprie dicuntur, hodie capitanei, qui & ipſi feuda dare poſſunt: qui autem acceptum ab ipſis feudum dare poſſunt, minores valuaſſores dicuntur, §. 1. *qui feud. dar. poſſ. lib. 1. Feud. tit. 1. §. 1. quis dica. dux, march. lib. 2. Feud. tit. 10. §. Valuaſſores putant d. & os, quod ad valuas ſtarent dominorum: ſicuti &*

apud reges Hebraeorum fiebat, 2. *Reg. c. 11. §. Minores ſu valuaſſores valuaſſos quoque dixerunt, d. §. 1. quis dica. dux, march. Et iterum qui a minoribus valuaſſoribus feudum accipiebant, dicebantur miniimi valuaſſores. Sic itaque tres gradus valuaſſorum, maiorum, minorum, & minimorum, §. 1. *an maritus ſucced. vxor. in beneſi. lib. 1. Feud. tit. 1. §. 1. quibus mod. feud. amit. cod. lib. tit. 17.**

§. Eratq; liberum communi iure minoribus, auferre a minimis feudum pretio reſtituto, ſi illud illis vendidiffent, §. 1. *de feud. da. minor. valuaſſor. lib. 1. tit. 16. §. ſimiliter. de lege. nō tamen licuit Mediolanenſi conſuetudine, qua eiufdem iuris ſunt miniimi, ac maiores §. 1. quis dica. dux, march.*

§. Huiusmodi omnium reſpectu ſeniores, §. 1. *quibus mo. ſen. amit. dicuntur dices, comites, marchiones, qui a rege feudum accipientes, aliis dederint, quaſi primi feudarii ante maiores valuaſſores. Ex voce hac, ſeniores, deducta vox, Seigneur. Valuaſſores etiam milites dicuntur ſeniorum. Ita enim ſepe Conradus I. in lege addita, Francicis & Langobardicis, in ſin. l. *Francica. titulo de beneſiciis, & terris tributaris viſurpar. Sic viſurparit Pipinus, lib. 5. leg. Franco. in ll. addis Pipini, tit. 9. in lege quam de re intertata hoc modo tulit: ut nullus comparet caballum, bouem, ium, mium, vel aliam rem, niſi ſillem hominem cognoſcat, qui eum vendiderit, aut de quo pago eſt, vel ubi manet, & quis eſt eius ſenior. §. Dicebatq; Franci vaſſos & vaſſos, vt exſtat tit. de vaſſis dominicis, lib. 4. l. *Francica. c. 4. & 68. 75. & Ammonius lib. 5. de geſt. Franco. c. 1. ait Carolus Magnus ordinari per totam Aquitaniam comites, abbatēſque, nec non alios quam plurimos, que vulgo vaſſos, inquit, vocant, ex gente Francorum. Et alibi tradit, Idem Ammo. lib. 4. c. 64. Taſſilonem ducem Baioariorum veniſſe cum primoribus gentis ſuæ, & more Franco in manus regis, in vaſſaticum manibus ſuis femeripſum commendatſe: fidelitateque tam ipſi regi Pipino, quam ipſiſ filijs Carolo, & Carolo magno iure iurando ſupra corpus ſancti Dionyſii promiſſiſſe, &c. ſimiliter & omnes primores ac maiores natu Baioarios. Quidam dicunt appellatos vaſſallos, a vas vadis, eo quod in forma fidelitatis obligationem iurauerit domino, alii dicunt a nomine Franco vaſſi, quod fortem ſignificat. Nemp̄ quod domino feuda dilectis fortibus militibus concederent. §. *Baſſalar* ¶ lingua Turcica homines præcipui dicuntur, vt ſi liceat ita loqui, capita, qui propter conſilium ſemper principem comitatur, *Barbol. Georgiuth. lib. 2. de aſſiſt. Chriſtian. ſub Turca. c. 2. de militia. ſic Sarrapæ & maioris dignitatis homines, Turcis etiam appellatur Baſſæ, quorum & alii alii maiores. Sic baſſæ a baſſis alijs pro dignitate honorantur, *Paul. Joui. de reb. Turcic. in*****

8. *Solima. Selmi ſilio. §. Suntq; quatuor præcipui dicti viſiri baſſi, i. principes imperatoris conſiliarii, de his & ſeq. vido Chriſtoph. Rieberum de reb. Turca. lib. 2. Jouiuth ubi 3. & d. Barbol. Georgiuth. Joan. Cuſpina in Caſarib poſſ. Selim. Ottomanum, tit. de militia Turcorum. qui quater in hebdomada ſedent pro tribunali in loco qui dicitur Deyam, vt audiant legatos nationum, & ſupplicationes hominum, quas imperatori referunt. ¶ Et poſt hæc quatuorviratum eſt duum viratus duorum, qui Beglerbeghi principes præſidorum prouinciarum imperii Turcici, quod in duas generaliter partes ſen ſines eſt diuiſum, orientalem, quam Natoliam, & occidentalem, ¶ Romaniam dicit. ¶ In ¶ Natolia 36. præſides vexillares, qui Turcarū lingua dicuntur Sangiatchæ. In Romania 25. Et ita Agarenorū regna in yrā & ſexaginta prouincias diuiſa. ¶ Et ¶ in qualibet conſtituti milites quibus agri aſſignati ſunt, vnde viuāt, qui Thimarchi appellantur. Omnium poſſeſſionū militariū ad imperatorem prius collatio. Quilibet in duorum Beglerbegh, in ſuis prouincijs conferre poteſt, cui vult poſſeſſionem accedentem ad iuriam aſſiprium quinquæ milium, hoc eſt, ducatorum centum. Timarchis militibus equitibus ſingulis ager ab imperatore aſſignatur, ex quo quique eorum cum quatuor loriceis viuere poſſit.*

¶ Et ſic ager vnus quinque equites nutrit, ex decimis ſcilicet per ſubditos prouinciarum, de domibus & omnibus terræ naſcentibus datis, ſimiles ita naturæ feudorum. Sic in Romania feruntur quatuor millia & quingenti huiusmodi agri, militum itaque 22. millia & quingenti, in Natolia quinq; millia & quingenti milites, qui parati ſunt ad bellum, & obedunt ſuis præſidibus.

¶ Nec tamen omnibus militibus ita agri vel beneficia data: Nam Janizarii pedites ſolidarii ſunt & ſtipendiarii, qui ſequuntur imperatorem: & Aſſapi milites gregarii equites & pedites ſolum ſtipendio cōdactitii. Quibus & accedunt Alcauzi milites dicti fortuna ſine ſtipendijs, ſolis prædis viuentes, quinta parte reſeruata ex lege Alcorani imperatori. ¶ Refert ¶ Paulus Iouius, libro de rebus Turcicis in ordin. Turcice militia, quosdam eſſe ex Turcica natione, quibus olim a principibus Ottomanis agris varijs victorijs acquiſiti, pro ſingulorum meritis ſic diſtributi ſunt, vt vnusquisq; pro ſingulo terræ ingerto, quod accepſſet, equitem vnū, aut duos pedites, quoties maiora inſtant bella, exhibere principi teneatur, qui vocantur Moſſellini.

¶ Sed ¶ Bartholomæus Georgiuth lib. 2. de Turca. tit. c. 2. notat, apud Turcas nullum ex Sarrapis poſſidere prouinciam aut ciuitatem aliquam iure hereditario, vt poſt obitum, liberis, vel ſuis poſſeſſoribus poſſit relinquere, ſine conſenſu ſui regis: priuareq; principem quando voluerit eo beneficio poſſidentem, quod tamen ſi ei non ademerit, eius eſt vſque ad mortem. Poſt obitum autem, ſi eius ſucceſſores velint pactum traditionis ſeruare, nempe præbere tot milites quod præſtare poſſeſſores adguntur, admitti: ſi ſecus, alijs dari. In Gallia olim capitanei quidam, qui ferebant vexilla peditum, minores erant benneretis, qui vexilla ferebant equitum, & bennereti, minores baronibus. ¶ Bacchalarii ¶ ſub benneretis erant, qui ſimplices vaſſalli nunc dicti ſunt, de quibus diximus paulo ante in fine capitis ſuperioris. Nec dubito Bacchalarios hos dictos fuiſſe a nomine Turcico baſſalar, de quo diximus, §. num. 7. Neminem enim later, exercitum Chriſtianorū in Agarenos diu pugnaſſe, cum Hieroſolymam expugnauerunt, & regnum illud Saladin debellarunt: vnde & pleraque nomina apud nos commemorant. Poſſunt & Bacchalariorum antiquis dicti, Latinis nominari tyrones. Sed & ita feudum non habebant, quam annonam quando in ſcholis armorum debebant, de quibus in tit. de tyronibus. 44.

De Sexu conſiderando in Feudis. Cap. 12.

1. *Fœmina quare regulariter feudorum incapaces ſunt.*

2. *Fœmina non ſerunt teſtimonium in feudis.*

3. *Fœminarum maſculi in feudo non ſuccedunt.*

4. *Fœmina quibus in caſibus iure tenere poſſunt feudum.*

5. *Feuda quedam, qua tenentur pro annuo reditu.*

6. *In Gallia, excepta ſucceſſione regni, fœmina ſicut in alijs regionibus ſuccedunt in feudo.*

7. *Caria ex regno Sarrapatu facta.*

SEXUS diſtinctio ¶ habetur in feudis. Nam communi huius iuris regula, mulieres incapaces feudorū ſunt, nec in eo ſuccedunt, §. *Et quia vidimus, qui feud. dar. poſſ. §. 1. de nat. ſuccell. feud. lib. 2. tit. 50. §. 1. de feud. fœmin. quia feuda militibus regulariter dari ſolent, qui armis poſſant iurare principem, quod alienum eſt a mollitie mulierum, c. ſicut non, 32. quaſt. 2. in l. quiſquis, §. 1. ad l. ſol. ma. C. Tum fecondo, quod publica honeſtas ceteri virorum eas immiſceri non patiat, l. maritus, 21. de procura. C. l. ſancimus, de recept. arbi. C. l. 2. §. 1. de iis qui veni. etat. impetra. carum fragile conſilium, & facile mutabile genus, c. ſorus, de verbor. ſign. l. ſi pater, de ſponſal. Cadeſtque periculum ne conſilium domini detegant, vt Baldus notat, & alii, Guil. Bened. in cap. Raynuius. in verſic. duas habens tit. l. ius, num. 21. & ſeq. de reſta. & hæc contraria nature feudi docet §. 1. de no form. fidelit. Chaff. in §. 5. verſic. 6. videndum eſt rubr. de ſieſe. in conſuetud. Burg. ¶ Imo ¶ nec mulieres idoneæ ſunt ad ferendum teſtimonium in cauſis feudalibus, §. 1. in ſin. quot teſtes ſini neceſſ. ad proband. non. inueſt. ¶ Proinde ¶ non ſolum illæ repelluntur a feudis communi iure, ſed etiam filij illorum maſculi, quia mater non eſt apta ad operandā transmissionem, Guil. Bened. in c. Raynuius, verſic. duas habens filias, num. 32. de reſta. ¶ Iure ¶ tamen ſpeciali receptum eſt fœminas in aliquibus caſibus capaces feudi eſſe, caſus ſpeciales ſequentes vide apud Iacob. de Curie tract. de feud. 3. part. Boerum in §. 6. de conſuetud. feud. gloſſ. 2. in conſuet. Buri gloſ. in c. 1. §. Conradus de iis qui feud. dar. poſſ. vt ſi pacto car eator admitti fœminas §. *Et quia vidimus, cod. vide Socin. conſ. 19. & text. in §. 1. de natur. ſucceſſio. feud. lib. 2. tit. 50. Succedunt enim tunc, led**